

Դ Ո Վ Ը Ն Դ Ը Կ ՈՒԹ Ի Ի Ն

40ԱՄԵՆՑ ՅՈՐՈՇԵԱՆ ԳԱՀԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՐԱՆԿԻՄԿ,
ՅՈՂՄ, Ա. ԿԱՅՄԵՐ ԱՆՍՏՐԻՈՑ. (Պատկերազարդ:)

በቴሞብሎፕራይዛይ

ԲԱՆԱԴԻՐԱԿԱՆ – Տառադասարկման ինստիտուտ: –
Հնադարձարկման նախնական դասարկման ինստիտուտ:
ԳՐԱԿԱՆ – Գրականության հայ լրագրողական:
ՀԱՆՈՒՍԻՐԱԿԱՆ – Գիտությունների սոցիալական:
ԻՐԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ – Իրանական Հայոց:
ՄԱՏԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ – Մաթեմատիկական-Լեռնական:
Ն ԵՐԽԻՐ Հայոց:

ԱՐՈՒԵՍՏԳԻՏ

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ — Մոմագործութիւն:

ՔԱՐՈՅԱԿԱՆ

ԽԱԶ ՈՒ ՓԵՓԻՉ — Վերջին ժամանակներէ վէպ մը:

ԱՅԼԵՐԱՅԼՔ

ՆՈՐԱԼՈՒՐՔ — ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ — ՄԱՍՐԱԼՈՒՐՔ

နိဂုံး

[illegible]

ՈՐՄՈՐՄՆԵԳԵՆ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՏՐԹԱԴԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐ

($\mathbb{Z}_m$ -bimodule)

Մենքին Գեորգիայի Տարածնեցւոյ աւանդած հնչմունքն պարտաւ Տարածնեցւոյն հնչմանցն համեմատ չեն, եւ ոչ նախնւոյն կողմացաւ զբաժն պոմոտ կողմացաւ ի կարողացածին: Հայերէն պարտաւնք՝ ձայնաւոր են. բայց չափաւոր խոսողք են նախնականէն ի Միջրկրկայս Հայոց. (Թող անկէ ելած գաղթականութիւններն, որոնք վրաց շատ անգամ խօստւած է): Սոյն պատմական արդեանց, որ ուղիղ ըստապատմեան առելու տակ երեւոյթ մի է լեզուաբանական: Եւ ոչնչեւ աւելի, խնդրելի է յազուարանական: Եւ զատճառէ:

1. Մարծուածէն եւ ցոյսօր քարոզուածէն շատ աւելի հին եւ հայերեկի հնչմանց պա պլլ- պլլու թիւինն եւ դարաւոր տառանգութեամբ հաս- տատուածն: — Արդէն ծԱ, ծԲ դրայինն աս- դին (միայն համբ բաղաձայնից վրայ իտախով): հայերեն նուրբ տառից հնչմանն առած կերպա- րամափոխութիւնն ակնհերեւ է մեղի. եւ լեզուա- բանական պայնքն իւրովն կատարուած Ցառա- դարձութիւնը գրեթէ իւր լրացեալ վիճակին մէջն է: Այնուհետեւ նուրբը ըստ նախնաց՝ դ, ց, փ, ծ, ֆ = ք, կ, ե եւ այլն կը հնչեն միմիակ Բ, ց, զ, եւ այլն, ըստ մեր պշմու ընդհանուր արտասա- նութեան. եւ զնորոյքն կը փոխանակեն միմիայն ըստ նախնաց՝ ք, փ, դ, ց, չ, չ = Բ, ց, զ եւ այլն՝ իրեւել = ք, կ, ե եւ այլն:

Փամանակին գրիչներն օտար բառերը հայ-

երևան կ'ուղղաբերեն այն նոր գրութեամբ, որ ալ իրենց բնականն եղած է. եւ ի՞նչ գրեն ոչ միշտ ի լսելից վարկադարազի, այլ մանաւանդ թարգմանութեան մէջ՝ օտար ուղղաբարութիւնն աչքի տակ ունենալով։ յԱրեւելից՝ արաբ եւ պարսիկ, եւ յԱրեւմտից՝ փռանկ եւ լատին։ (Յունարեւելի հետ շատ նուազ կամ ոչինչ գրաւոր յարաբերութիւն կար, կամ անուղղակի միայն. որուն մէջ շատոնց բիւզանդական պայլաշութիւնը կրած էր)։ Եւ այս՝ ոչ ի նիւթկէս միայն, գրականութեան միշտակցին, որ թերեւս իրենց պաշտօնականութիւնն նկատուի է, այլ նաեւ ի Միջնորդեայս։ Միեւնիքս թէ՛ շփապետ՝ Հերացիք եւ, Պարսկահայոց զաւակ, արեւելեան սահմաններէն, եւ ամսմատեան յարմարագրութիւնն ունին ընդհանրապէս, կամ լաւ եւս՝ նոր տառադարձութիւնը։ Մոյնպէս եւ այլք — Բայց աւելի խօսող են նիւթական օրհանգները։

[illegible]

¹ Զեա ցառադարձութեան Հատուածոյս «Կիլքը»
թիւ 5, երես 75:

* Արդի Ռուսահայոց գրութեամբ՝ պրինց, իւր գեր-
մաներէն Prinz.

² Թորոս Կրնատ անուան ռեզլագրու (Թեան վրայ յա-
ջորդ տողերու մէջ: (Երես 212. Նրան:)

⁶ Կապուր կամ Կապուր բոյւ. (գղչ. сѣре, աս. Կե-
րեթէ) Միեկեմաշ Էջրաթի երկ ժողովրդական ծանօթ խո-
րհման արարելու թաւով եր ճիշդէ. «Կապուր տալի, ինչ քա-
պուր տալի» Կերեւոյ թէ աւելի ծանօթ են գործածական եր
արարեալական, վառանքի վտուտի բարբոթ. Թեանք. Իսպանի-
աւոր լը թալ: Կըլնիսիսի միկուլի Էնեմեր արարալի թա-
ւաւոր: Ետըրաթիս են ուրիշ գորդիւնը ուլ: — Կիւթ ե
խորհրդական թեան:

արարաբէնէ, (Λαοδικεία, Σελεύκεια, Λαμασκή)
 Կամ Հոյն եւ Երդն բաղադրութեամբ՝ Կիպրոս
 (Κύπρος), արչպէղագոս (ἀρχιπέλαγος), քրտո-
 նոտար (prototonarius), վարդաբաշ, (վարդի-
 ծաբաշ, ۱۶۳۵)

